

Upravištvu, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11 842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105 241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Pred spremembo režima v Rumuniji

To jesen poteka štiriletna zakonodajna doba rumunskemu parlamentu. Potrebne so nove volitve, ki jih je potemtakem pričakovati v najkrajšem času.

Po stari praksi mora biti v Rumuniji ta važni parlamentarnopolitični termin zvezan tudi še z drugo, nič manj pomembno mejo. V Rumuniji je preizkušena tradicija, da se z zaključkom parlamentarne štiriletna doba izvrši tudi sprememba na vladi, pa da se volitve v novo skupščino izvedejo hkrati s spremembo režima samega. Toda ne morda na ta način, kakor je običajen v klasičnih demokracijskih državah, kjer je princip narodne volje najvišji dejanski zakon, zaklavzuliran tudi v ustavnih določbah in spoštovan skozi dobro utrjeno mnogoletno politično tradicijo in prakso. V Rumuniji ni tako, da bi najprej počakali na izid volitev, pa potem izročili vlado v sestavo oni stranki, odnosno onim strankam, ki so se pri narodnem glasovanju izkazale z večino glasov. V Rumuniji se je uvedla in se trdovratno drži nekoliko drugačna praksa. Tamkaj se sprememba na vladi izvrši običajno pred volitvami in volitve v novi parlament se izvedejo po spremembi režima. In nadalje je pokazala praksa, da se volitvi izrečejo z večino za tisto stranko, ki je na vladi, pa potem ta vlada gospodari štiri leta, ako je kak izredni dogodki ne vržejo poprej iz sedla, kar pa se razmeroma redko zgodi.

Spričo tega je pričakovati v Rumuniji v najbližji bodočnosti spremembo vlade in razpisa novih volitev, torej prehoda v novo politično ero. Prav te dni je predsednik sedanje vlade Tatarescu izjavil, da je potekala doba njegovega režima, ki je že izpolnil svojo nalogo. Ta važna izjava se je seveda, kakor je povsem logično, smatrala za napoved spremembe na vladnem krmilu, za pripravljenost sedanje kabineta, da po tradiciji pripravi svoj odstop ter napravi prostor drugemu. Vendar kaj bolj konkretnega o tem še ni prišlo do veljave; kralj Karol je prav sedaj na velikem posetu v Čehoslovski in pred njegovim povratkom ni pričakovati ničesar odločilnega. Šele ko se vrne iz inozemstva, se bo lahko izvršilo, kar je napovedal, odnosno naznačil Tatarescu.

Ni sicer izključeno, da ne bi ostal sedanji režim, pa da ne bi liberalna stranka, ki je iz njenih članov sestavljen sedanji kabinet, ostala na krmilu še naprej, čeprav morda v kakih novi kombinaciji in z raznimi osebnimi spremembami. Vendar je taka možnost manj verjetna in manj v skladu z dosedanjim prakso.

Stranka, ki je nekako na vrsti, da prevzame v svoje roke režim za prihodnjo štiriletno dobo, so narodni caranisti, narodna kmetska stranka, ki je vsekar po liberalcev najmočnejša v deželi. Po nekaterih zadnjih je v narodu še bolj utrjena in da ima široke množice v večji meri za seboj. Da take presoje niso neutemeljene, se dajo navesti tudi povsem konkretni argumenti. V letošnjem juliju so bile v Rumuniji občinske volitve. Prinesle so prav interesantne rezultate. Res, da se pomen občinskih volitev ne more meriti s istim merilom, kakor pomen volitev v narodno skupščino, ali vendar se njihov značaj ne sme podcenjevati. Pri volitvah so namreč caranisti dosegli zelo velike uspehe, čeprav vladni aparat ni bil na njihovi strani. Po številu oddanih glasov ne zaostajajo dosti za liberalci, ki so šli v volitve kot vladna stranka, le malo manj ko polovica pa je celo takih okraj, kjer so dosegli večino. Iz tega izhaja, da morajo imeti med ljudstvom res zelo močno zaslonbo, in s polno pravico se že na osnovi teh rezultatov potejujejo za mandat, da se jim poveri vodstvo vladnih poslov za prihodnjo štiriletno dobo.

Tako se je tolmačil pomen julijskih volitev v občinski in okrajne zastope in smatralo se je, da morejo biti dober uvod v jensko politično kampanjo, ko se bo odločalo, kdo naj pride sedaj na vrsto. Ta čas odločitve je nastopil in nedvomno bo takoj ob povratku kralja Karola jasno, kako so se zasukale stvari.

Samo politični logiki namreč stvar vendarle ni pripisujejo. Med nekaterimi voditelji caranistične stranke ter dvorom so se primerila neka nesoglasja, ki so nekoliko otežila strankino pozicijo. Vrh tega se stranka ne odlikuje po dobri disciplini, kar se vidi iz tje. Med njimi so se razvile razprtije, ki so dovedle do več ko samo osebnih diferenc. Nekateri težnje v političnih aferah v Rumuniji, tiče se razmerja do židovskega problema, do narodnega socializma itd., so se uveljavljale tudi v stranki ter se oprijele razlik med vodji, ki se nanašajo deloma na taktiko, deloma pa tudi na načela. K temu se pridružuje še dediščina razdvojenega zgodovinske prošlosti, saj je znano, da imajo tudi Rumuni svoje »prečane«. Že dvojno ime stranke »narodni caranisti«

HITLERJEVO POSREDOVANJE V TOKIJU?

Japonska naj bi popustila v svojih zahtevah, Kitajska pa naj bi se pridružila protiboljševškemu bloku

London, 5. nov. br. Reuter poroča iz Tokija, da objavljajo tamokšnji listi vest, da je nemški kancelar Hitler ponudil svoje posredovanje v sporu med Japonsko in Kitajsko. Uradni krogi te vesti ne potrjujejo, pa tudi ne demantirajo. Tokijski listi pozdravljajo ta korak nemškega kancelarja kot dokaz prijateljstva in izražajo prepričanje, da bo japonska vlada ponudbo sprejela. Vest je zbudila v londonskih krogih veliko začudenje, ker smatrajo, da namerava Hitler, verjetno v sporazumu z Rimom, na ta način torpedirati bruseljsko konferenco in dokazati vpliv osi Rim—Berlin ki se bo s pristopom Italije k protikomunističnemu paktu razširila do Tokija.

V pooblaščenih nemških krogih izjavljajo, da so glasovi raznih tujih listov o nemškem posredovanju med Japonsko in Kitajsko brez sleherne podlage. To vest so razširili listi zato, ker se sedaj mudi v Berlinu kitajski general Canggoli, čegar navzočnost pa ni v nobeni zvezi s kakšnim nemškim posredovanjem.

Bruselj, 5. nov. o. Veliko pozornost je v Bruslju izzvala vest o nemškem posredovanju. Zatrjuje se, da ima Ribbentrop, ki se mudi v Rimu, nalogo, da za to stvar pridobi Mussolinia in tudi že sonda staren na strani Japoncev. S posredovanjem japonskega poslanika v Rimu, Hote, bi Nemčija rada pripravila Japonce, da popuste v svojih zahtevah proti Kitajcem. Na ta način bi rešila svoje sedanje trgovske zveze s Kitajsko, obenem pa iz nje izpodrinila ostale sile, razen Japonske. Verjetno je, da bo Japonci pristali na nemške posredovalne predloge ker bi v primeru, da bi se vojna zavlekla, postal spor z Rusijo neizbežen; za sedaj pa se Japonci nečisto spekulirajo s tem, da bo Nemcem pozneje uspelo pridobiti Cangkajsko za borbo proti Rusiji. Kitajska bi se v tem primeru pridružila japonsko-nemškemu protiboljševškemu paktu, h kateremu bo jutri pristopila še Italija. Končno računajo, da se maršal Cangkajski dobro zaveda, da enotna fronta vseh močnejših kitajskih političnih prvkov dolgo ne bo trajala in da bodo po vsakem novem neuspehu kitajske vojske posamezni kitajski mogotci po vrsti spet odpadli od Kuomintang.

Konferenca v Bruslju

Bruselj, 5. novembra, br. Na tajni konferenci glavnih podpisnikov washingtonske pogodbe je bila smotil belgijskemu znanstvenemu ministru dr. Spaaku poverjena naloga, naj sestavi osnutek note, ki bi jo konferenca poslala japonski vladi ter jo ponovno povabila k sodelovanju na konferenci. Prvotno so nameravali to nalogo poveriti ožjemu odboru, a se glede sestave tega odbora niso mogli sporazumeti. Ker pa smatrajo, da je zadeva nujna, je bila sestava note poverjena dr. Spaaku.

Danes dopoldne se je sestel plenarni konferenca k tajni seji. Glede na to, da je Kitajska edina neposredno prizadeta država, je kitajski delegat Wellington Koo izjavil, da se bo začasno umaknil, da bi mogle nevtralne države popolnoma svobodno razpravljati o vsebini note, na pobudo nemškega delegata pa je kitajski delegat le ostal na seji. Posvetovanje se je nadaljevalo tudi na popoldanski tajni seji, vendar pa do končnega sporazuma o vsebini note še ni prišlo. Udeleženci konference so odklanjali novinarjem vsako podrobnejše pojasnilo.

Nova nota Japonski

Kolikor se je moglo izvedeti, vsebuje osnutek note v glavnem naslednje točke:

1. Ugotavlja se, da Japonska v svojem

odgovoru na povabilo ne zanika veljave pogodbe med devetimi državami, katere prvi člen odreja teritorialno nedotakljivost in neodvisnost Kitajske. Konferenca, ki se je sestala na podlagi te pogodbe, zato po vsej priliki ne bo predmet sovražnega stališča Japonske.

2. Res je, da je bila konferenca sklicana na podlagi resolucije posvetovalnega odbora DN, toda njeno zasedanje ne pomeni nič drugega kakor izvajanje pogodbe devetih. Konferenca se je mogla sklicati tudi brez sklepa ženevskega odbora, ker položaj na skrajnem vzhodu utemeljuje njeno sklicanje. Razen tega Zedinjene države, ki so na tej konferenci zastopane, sploh niso član DN, po drugi strani pa Sovjetska unija ni podpisala washingtonske pogodbe.

3. Konferenca namerava imenovati ožji odbor, če bi Japonska pristala na pogajanja. Tudi se bodo v velikem obsegu vpoštevale želje tokijske vlade, da morebitno intervencijo izvede le majhno število držav, ki so posebno prizadete na skrajnem vzhodu.

Seja pa je bila popoldne prekinjena, da bi mogli delegati posameznih držav osnutek podrobneje proučiti in staviti svoje spremenišvalne predloge. Razprava se bo jutri dopoldne nadaljevala na tajni seji.

Prav tako ša ni prišlo do sporazuma glede sestave ožjega odbora, ki bi, če Japonska na to pristane, vodil posredovalno akcijo.

Komunike

Tajništvo konference je zvečer objavilo komunike, ki pravi med drugim: Konferenca je proučila potrebo, da eventualno razpravlja o dokumentih, ki jih je dostavila japonska vlada in ki predstavljajo odgovor na vabilo belgijske vlade. V načelu so pristali na odgovor ter se je pričela izmenjava misli ob besedilu tega odgovora. Konferenca je določila prihodnjo sejo za jutri ob 11. dopoldna ter sklenila, naj delegacije porajajo prekinitev konference za to, da sporožijo generalnemu tajniku konference pismeno svoje izpremenjvalne predloge k besedilu note, ki ga je predložil belgijski zunanji minister Spaak.

V avdienci pri kralju Leopoldu

Zvečer je kralj Leopold sprejel voditelje delegacij v posebni avdienci.

Odgoditev konference

Bruselj, 5. nov. o. Olgoditev pacifiške konference za nedoločen čas je sklenjena stvar, ker ni pričakovati, da bo Japonska odgovorila na najnovejši poziv konference pred potekom 14 dni. Do japonskega odgovora na ta poziv bo v Bruslju zasedal samo ožji odbor konference, ki bo razpravljala o tehnični strani morebitne diplomatske intervencije na Daljnem vzhodu.

Amerika se umika v ozadje

Bruselj, 5. nov. o. Mnogo nerazpoložena je v Bruslju izzvala rezerviranost ameriške delegacije, ki je sedaj prepuščala. Eden glavnih iniciativ za vso akcijo glede posredovanja na Daljnem vzhodu. Angliei sočijo, da Američani niso hoteli z odločnejšim nastopom pretrpeti vseh svojih stikov z Japonsko, kjer so ameriški podjetniki gospodarsko in finančno še zelo zainteresirani. To je bil tudi eden izmed razlogov, da na konferenci doslej ni bilo mogoče doseči nikakšnega vidnejšega rezultata.

Italija se priključi japonsko-nemškemu paktu

Rim, 5. nov. b. Davi je prišel v Rim nemški londonski poslanik Ribbentrop. Na postaji so ga pozdravili zunanji minister Ciano, minister Alfieri, nemški poslanik Hassel in višji uradniki zunanjega ministrstva.

V zvezi z Ribbentropovim prihodom v Rim se iz zanesljivega vira doznava, da bo ob tej priliki podpisan v Benški palači italijansko-nemško-japonski protokol, ki bo vseboval razširjenje nemško-japonskega protikomunističnega pakta tudi na Italijo. V

poučenih krogih zatrjujejo, da bo s tem ne le formalno, temveč tudi vsebinsko nemško-japonska pogodba le še bolj poudarjena, ker se predvideva dopolnitev prvega pakta z obvezami o aktivnem medsebojnem sodelovanju za pobijanje boljševizma. To sodelovanje naj bi se razširilo tudi in še prav posebno na gospodarsko področje. Zato na splošno pričakujejo, da bo obenem z novim paktom podpisana tudi nova trgovinska pogodba med Italijo in Japonsko. V tej pogodbi si bosta obe državi zagotovili medse-

blemu, ali pride sedaj zopet na krmilo.

Vprašanje novega režima v Rumuniji je interesantno še z enega vidika. Ko se je dolgoletni zunanji minister kraljevine Rumunije Titulescu sprl z liberalno vlado in izpadel iz nje, se je pokazala možnost, da bi se vrnil na svojo staro pozicijo s spremembo vlade. Mnogokrat se je navajalo, da so se spletile dovolj tesne vezi med njim in narodnimi caranisti, pa da bi ga nemara caranistični režim postavil znova za vodjo zunanjega ministrstva. Vlada sprememba v Bukarešti bi mogla prinesiti torej tudi to novost, da bi se preizkušeni Titulescu vrnil zopet v diplomatsko areno.

Na odgovor na vsa ta vprašanja nedvomno ne bo treba več dolgo čakati. Iz izjav Tataresca se razvidi, da je pričakovati demisijsko sedanje vlade takoj po kraljevem povratku, nakar se mora razplesti interesantni politični vokal v Bukarešti.

bojne ugodnosti, ki bodo velikega pomena zlasti za japonsko trgovino z italijanskimi kolonijami. O vsem tem bo najbrž v soto do polodne izšel uradni komunike italijanske vlade. V diplomatskih krogih so mnenja, da je priključen Italije k japonsko-nemškemu paktu o pobijanju boljševizma osebnostno delo Ribbentropa, ki se želi z vsemi svojimi močmi angažirati v protikomunistični borbi.

O posledicah italijanske pritegnitve k tej akciji so mnenja v tukašnjih političnih krogih deljena, vendar se na splošno poudarja zlasti verjetni učinek na razpoloženje Londona. Tudi na razvoj japonsko-kitajskega spora bi ta pogodba ne ostala brez ugodnih posledic, ker bi se ji utegnili čez čas priključiti tudi Kitajska, s čimer bi bil položen most za sporazum z Japonsko. Z italijanske in nemške strani bi bili podvezeli celo koraki, da bi do takega pomirjanja čimprej prišlo.

S kitajskih bojišč

42 japonskih vojnih ladij obstreljuje na Jangceju kitajske postojanke, da rešijo vojsko na kopnem obkolitve

Sanghaj, 5. nov. o. Borbe na šanghajski fronti so danes na desnem krilu kitajske vojske dokaj popustile, zato pa so se tem bolj razvneli na njenem levem krilu od Ljuba do Tašanga. Na Jangceju se je davi pojavilo 42 japonskih vojnih ladij, ki so pričele na vso moč obstreljevati kitajske postojanke od Tašanga preko Vusunga do Ljuba, ker je nastala nevarnost, da bodo Kitajci, ki so tam ojačali svojo vojsko, z vso močjo udarili naravnost proti jugu do Huangpuja in tako odrezali japonsko vojsko v središču šanghajske fronte in pri Nantovu od Jangceja, njene edine zveze z vojnimi brodovjem in morjem.

Japonci se pripravljajo tudi na nove sunke preko Sučova, kjer so predvčerajšnjim doživeli velik poraz. Na obrežju japonskega dela mednarodne koncesije se je danes izkazalo nadaljnjih 4.000 japonskih vojakov. Kitajci med tem še nadalje utrjujejo svoje postojanke na tem delu fronte in obenem obnavljajo prometne zveze preko Hankova proti jugu, ki so jim postale po ločitvi od mednarodnih koncesij izredno potrebne za nadaljnjo oskrbo vse vojske pred Sanghajem in ki so jih japonska letala v zadnjem času močno razdejala.

V pokrajini Šansi in v severni Kitajski je položaj dokaj nejasen. Po najnovjših poročilih so se Kitajci umaknili prav pred šansijsko glavno mesto Tajuan, kjer so njihove prve postojanke le še 12 km oddaljene od mesta, vse na kaže, da se bodo kmalu umaknili še dalje proti jugozapadu. Na južni strani mesta že grade nove zelo močne utrdb. Glavni stan kitajske vojske v Šansiju se je že preselil na južno stran Tajjana.

Tajna komunistična organizacija za priseljevanje Židov na Madžarskem

Budimpešta, 5. nov. br. Budimpeštanska policija je dopoldne aretirala 36 komunističnih agitatorjev, ki so bili člani tajne organizacije ter so razpredli svoje delovanje po vsej Madžarski. Zlasti v industrijskih središčih in v onih okrajih, kjer je trgovina v rokah Židov, so snovali tajne celice. Organizacija je poslovala pod krinko židovskega društva, ki si je nadelo nalogo, da omogoči madžarskim Židom izseljevanje v Palestino. Sestanki so se vršili z napovedjo, da gre za pripravo izseljenjskih židovskih kandidatov za bodoči poklic in udejstvovanje v Palestini. Organizacija je razpolagala

Danes podpis
Berlin, 5. nov. w. Podpis novega protikomunističnega pakta, h kateremu bo sedaj pristopila tudi Italija, se pričakuje za jutri. V tukašnjih političnih krogih menijo, da bo pristop Italije k nemško-japonski protikomunistični pogodbi ojačal blok držav, ki hoče s sistemom avtoritativnega reda učinkovito nastopiti proti boljševski nevarnosti.

Tudi trgovinska pogodba

Poleg nemško-japonsko-italijanskega protiboljševskega pakta bo jutri v Rimu podpisana tudi nova italijansko-japonska trgovinska pogodba. Za to pogodbo so pogajanja trajala že vse zadnje mesce. Po tem sporazumu bo Japonska odkupila od Italije večje množice abesinskega bomaža, Italija pa od Japonske nekatere vrste njenih industrijskih proizvodov.

Tajna pogajanja med nankinško vlado in japonskimi diplomati zastopniki so se med tem nadaljevala. Maršal Čankajšek je bil v poslednjih dneh podrobno informiran o začasnih japonskih mirovni pogojih, kakor pa vsa kaže, jih je odločno odklonil. Nankinška vlada vztraja slej ko prej pri svojih zahtevi, da se obnovi stanje, kakršno je bilo pred pričetkom najnovejših vojn, in da se točno izpolnijo mednarodne obvezosti po 1. členu pogodbe devetih tihomorskih sil, po katerih je tudi Japonska dolžna spoštovati neodvisnost in teritorialno integralnost kitajske države.

Sklicanje japonskega parlamenta

Tokio, 5. nov. br. Japonska vlada je sklicala parlament k zasedanju za 24. november. Na njem bo vlada poročala o zunanjem in notranjem političnem ter gospodarskem položaju. Sklicanje parlamenta je izzvalo v politični javnosti veliko pozornost. Potrjujejo se vesti, da je prišlo do nesoglasij med vlado in vojaškimi krogi, ki kažejo vedno večji apetit po uvedbi vojaške diktature. Vlada hoče s tem, da je sklicala parlament, preprečiti to nakano, v ostalem pa v javnosti vedno bolj narašča razpoloženje v prilog vojaških krogov. Tudi vlada sama se nagiba k odkriti vojni napovedi Kitajski. To stališče podpira zlasti mornariški krog, dočim so generali v tem pogledu neodločni in mislijo, da je boljše ostati samo pri »konfliktu«, kakor imenujejo sedanjo nenapovedano vojno na Kitajskem.

z bogatimi denarnimi sredstvi, njeni člani pa so se udeleževali v raznih poklicih. Dosedanja preiskava pa je po zatrejanju policijskih oblasti ugotovila, da gre v resnici za tajno komunistično organizacijo, ki je nameravala Madžarsko pretvoriti v bodočo židovsko obkolitveno deželo in organizirati priseljevanje Židov na Madžarsko. Denarna sredstva je organizacija dobivala iz Moskve. To odkritje je napravilo v vsej madžarski javnosti veliko senzacijo, zdi se pa, da bo odkrila preiskava še mnoge druge zanimive podrobnosti.

Sestanek grškega kralja s francoskimi državniki

Pariz, 5. nov. AA. Grški kralj Jurij je včeraj sprejel v avlienci ministrskega predsednika Chaumetpasa. Danes je priredil v grškem poslanstvu obel na čast predsednika republike Lebruna, ki se ga je udeležil tudi zunanji minister Delbos.

Schmidt odpotoval v Berlin

Dunaj, 5. novembra. g. Avstrijski državni tajnik za zunanje zadeve dr. Schmidt je danes z letalom odpotoval v Berlin. Uradno izjavljajo, da je odšel na obisk lovške razstave. Neuradno se doznava, da gre za gospodarsko-politične razgovore zaradi nastalih gospodarskih težkoč v odnošjih med obema državama.

Nova luksemburška vlada

Luksemburg, 5. nov. AA. Dosedanji finančni minister Dufond je sestavljal novo vlado. Vlada kriza je trajala skoraj 5 mesecev. V novi vladi so trije katoličani s predsednikom vlade na čelu, dva socialisti in en liberalce.

Hlinka zbolel

Praga, 5. novembra. b. Vodja slovaške ljudske stranke Hlinka je nenadoma hudo zbolel. Njegovo bolezen smatrajo glede na njegovo visoko starost za resno in nevarno.

Manila — svobodna luka

Newyork, 5. novembra. o. Tukašnji gospodarski krogi so z začetjem sprejeli na znanje vesti iz Manile, da je filipinski predsednik Manuel Quezona sklenil proglasiti luko Manilo za svobodno luko. Na ta način se bodo mogla angleška, ameriška in druga podjetja, ki so se koncentrirala v Sanghaj, v primeru potrebe preseliti v Manilo.

Henleinov poslanec se je v zaporu obesil

Praga, 5. novembra. o. Veliko pozornost je v Pragi izzval samomor, ki ga je v preiskovalnem zaporu v Češki lipi izvršil narodni poslanec arhitekt Heinz Rutha, eden izmed najožjih sodelavcev šefa sudske nemške stranke Henleina, ki je veljal za njegovega zunanega političnega eksperta. Arhitekt Rutha je bil pred nekaj dnevi aretiran skupno s 13 svojimi sodrukniki. Bil je osumljen, da je koval zaroto proti republikli. Rutha je pred meseci Henleina tudi spremljal v London. Na Čehoslovakiem si je mnogo prizadeval, da bi pridobil vse manjšinske krole za narodno socialistično stvar.

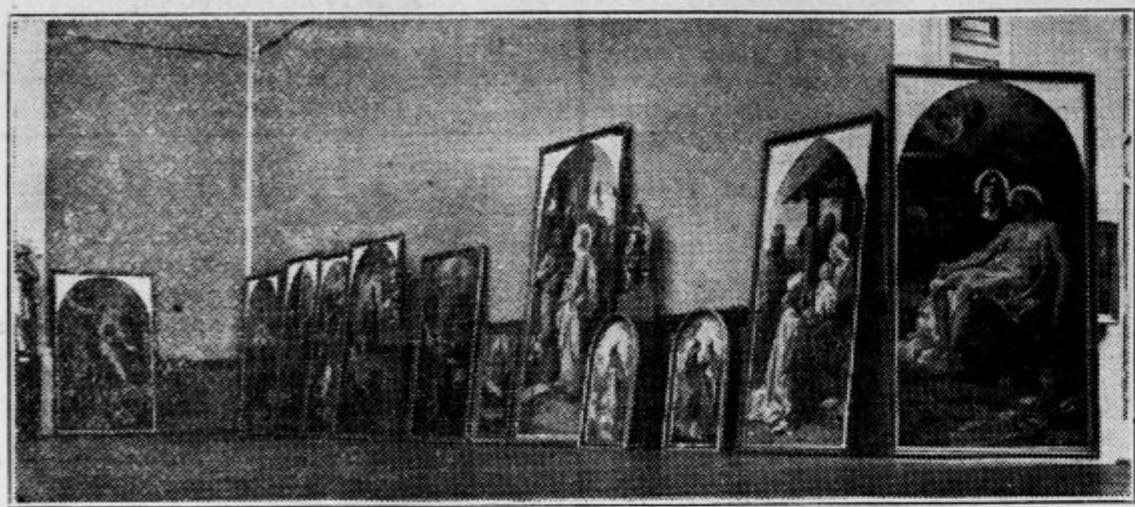
Smrtna nesreča slovenskega železničarja pri Beogradu

Beograd, 5. nov. p. Na postaji Resnik v bližini Beograda se je v pretekli noči ponesrečil železniški namestnik Dominik Pohl, po rodu Slovenec. Včeraj je bil prost službe. Ko se je zvečer vračal domov, se je ustavil na postaji v Resniku in se razgovarjal s tamkajšnjimi železničarji, ki so imeli opravka pri prenikanju vlaka. Tedaj je nenadoma prispel na postajo lokalni vlak. Pohl se nevarnosti ni zavedel niti v zadnjem trenutku in je padel pod vlak. Kolesa stroja so mu odrezala glavo.

Njegova žena je pred dnevi odpotovala v Slovenijo. Doma sta bila le njegova dva otroka. Ker ga do pozne ure ni bilo domov, sta se ponoči sama odpravila v Beograd, da bi poiskala očeta. Usoda je hotela, da sta se peljala proti prestolnici z istim vlakom, s katerim so odpravili v Beograd tudi truplo njegovega očeta.

Umetnost bratov Šubicev

bo prikazala velika razstava, v Narodni galeriji

Številne cerkvene podobe v veliki dvorani Narodne galerije pripravljene, da jih obesijo po stenah

Slikar prof. Mirko Šubic pri restavriranju podo

Jutri, v nedeljo, bodo odprli v Narodnem domu razstavo slik obeh največjih slikarjev, kar jih je rodila slovenska mati, bratov Janeza in Jurja Šubice iz poznane slikarske rodbine v Poljanah nad Škofjo Loko. Rodbina slikarja in podobarja samouka Stefana Šubice je dala več nadarjenih slikarjev. Starejša sinova Janez in Jurij sta imela še dva brata slikarja, od katerih je šel iskati uspehov in priznanja svoji umetnosti. Tako usoda obema ni dopustila, da bi nam ustvarila velika in pomembna dela; na nesrečo je Lojze Šubic ponel seboj v Ameriko svoje najboljše podobe,

ki jih po njegovi smrti nikakor ni bilo mogoče dobiti nazaj. Starejša brata Janez in Jurij pa sta ustvarjala doma in po velikih evropskih mestih ter sta proti koncu minulega stoletja bila pomembna slikarja, ki so ju vzporejali z največjimi slikarji tiste dobe. Še več! V mnogih pogledih sta jih celo prekašala. Bila in ostala pa sta Slovenca, sinova malega tlačnega naroda, ki mu niso dali živeti pravičnega življenja. Narod so tlačili, zaničevali, omalovaževali, njegove umetnosti pa niso mogli uničiti. Delo bratov Šubicev, ki bo tokrat prvič, sicer še zdaleka nepopolno, a vendar v večjem obsegu zbrano na razstavi, bo dokaz našim, ki smo bili v slikarstvu enakovredni onemu drugih evropskih narodov, pa naj

Vrsto majhnih del, med njimi prave bisere slikarske umetnosti, je bilo treba osvežiti, zakrpati in jih rešiti nesnage in grehov nesposobnih obnavljalcev

so nas še tako zanikavali, sramotili in tepali. O razstavi sami bomo spregovorili po otvoritvi.

Tokrat je treba le poudarjati pomembno delo, ki ga je storila Narodna galerija pod vodstvom svojega predsednika dr. Windischerja. Brez dvoma bo razstava kulturna prireditev, kakršne nismo in tudi ne bomo kaj kmalu doživeli. Koliko dela in napore je terjala, je bilo videti vse te tedne, odkar jo pripravljajo. Glede restavracije naših starejših likovnih umetnin bo treba pri tej priliki spregovoriti resnejšo besedo. Že restavracijska dela, ki jih je opravil prof. Mirko Šubic na razstavljenih delih, pomenjajo ohranitev številnih umetnin za več desetletij, veliko pa je še takega dela, če nam je kaj na tem, da zanamcem ohranimo številne umetnine, ki našo umetnost predstavljajo. Po zaslugi upravnik Narodne galerije Janeza Zormanega bo razstava tudi v pogledu priredbe pregledna in vzorna. Zaradi pomanjkanja razstavnih prostorov ne bo mogoče vseh zbranih del razstaviti, vsekakor pa bo tudi ta izbor slik prikazal veličino umetnosti bratov Šubicev, ki nista bila le početnika naše moderne, temveč sta ji prva v svetu utrla pot k uspehu in priznanju.

Nastopno predavanje docenta dr. Zwittera

Ljubljana, 5. novembra.

Danes popoldne je imel na univerzi nastopno predavanje novi docent za novejšo zgodovino dr. Fran Zwitter. Dvorana je bila polna profesorjev, akademikov in drugih poslušalcev. Dekan filozofske fakultete dr. Jakob Kelemina je prav pristočno pozdravil vse navzoče ter jim predstavil novega docenta svoje fakultete Dr. Fran Zwitter je po rodu iz Koroškega, iz vasi Lepalja blizu Trbiža, danes pripada ta del Slovencev pod Italijo. Dovolil je univerzo v Ljubljani, kjer so bili med drugimi njegovi učitelji Ljudmil Hauptmann, Milko Kos in Nikola Radojčić. Na Dunaju je študiral pri profesorju Alfonzu Dopschu in v Parizu na Ecole des Chartes. Za svojo inavguracijo disertacijo je l. 1929. napisal študije »Starejša kranjska mesta in meščanstvo«. V njej razkriva nastanek, rast in notranje življenje teh organizmov med nami. Za tem je izdal še več del iz slovenske zgodovine. Na kraju je g. dekan poudaril, da dosega dr. Zwitterovo delo jamci, da bo odlično vrnil svojo nalogo, ki jo je prevzel kot docent za novejšo zgodovino na ljubljanski univerzi.

Docent dr. Zwitter se je zahvalil dekanu za pozdrav in čestitke. Omenil je, da si je temo »Sociologija in zgodovina« izbral za svoje nastopno predavanje, ker bi rad prikazal različna pojmovanja o nalogah zgodovine in o obravnavanju zgodovinske snovi.

Predavatelj je najprej podal kratko zgodovino dveh znamenitih diskusij nemških dvorin dveh znamenitih diskusij nemških ki se nanašata na razmerje med sociologijo in zgodovinsko vedo. Iz teh diskusij sledi, da se navajajo za razlikovanje med zgodovino in sociologijo predvsem tile razlogi: zgodovina študira vse tisto, kar je individualno; sociologija pa bavi s splošnim; zgodovinska življenja ni mogoče sociologizirati, ker bi bilo v tem primeru treba izločiti vse pomembne osebnosti; sociologija išče prirodnih zakonov razvoja, zgodovina pa študira vse tisto, kar je enkratno in kar se ne ponavlja.

Predavatelj je kritično prejel vse navedene trditve in poudaril da v resnici ne moremo videti nobene razlike med pravilno pojmovano zgodovinsko in sociološko vedo. Pri pojmovanju zgodovinsko važnih in nevažnih dejstev prihaja v poštev predvsem pojem kulture z vsemi kategorijami, kakršne so gospodarstvo, država, pravo, religija, umetnost itd. Zgodovina in sociologija sta obe empirični vede in so jima realno dani le individui, t. j. fizične osebe. Pojmovanje družbe kot bitja zase, ki živi neodvisno od posameznikov, vodi samo v misticizem. Zato ni mogoče sociologizirati zgodovine v taki meri, da bi bili fizični individui, tudi velike osebnosti, popolnoma izločeni, ker bi s tem zgodovina postala anonimna. Jasno je, da ni mogoče razložiti življenja posameznega človeka samo iz socialnega okolja, v katerem živi. V poštev prihaja problem dednosti in individualna nota pri pomembnih osebnostih, ki so imele velik vpliv na razvoj kulture. Najboljši primer je Napoleon. Tendence in stremiljenje po hegemoniji v Evropi je samo izraz Napoleonove osebnosti, ki je postala zgodovinsko važna.

Na kraju je dr. Zwitter svojo tezo o razmerju med sociologijo in zgodovino za-

ključil s kritičnim pogledom na pojmovanje sociologov, ki mislijo, da je dovolj že sama metoda in da služi zgodovinska snov samo za nekako gradivo tej metodi. Zgodovinar-sociolog mora dobro poznati predvsem zgodovinske virov; edina rešitev zanj je ta, da združi sposobnost kritične uporabe virov s smislom za prav vsa vprašanja znanstvene sinteze.

Mlademu docentu so po predavanju številni navzoči toplo čestitali k njegovemu imenovanju in današnjemu predavanju.

Osem križev očeta Korla v Stahovici

Kamnik, 5. novembra

Kdor je le enkrat obiskal naše lepe planine, se je prav gotovo ogledal v znani gostilni »Pri Korlinu« v Stahovici, kjer si je nabral novih moči za nadaljevanje poti. Prav vsak turist pozna gospodarja te gostilne, starega Korlina, vedno veselega očanca, ki vé toliko veselih in žalostnih prigod iz planinskega in lovskega življenja.

To soboto praznuje korenina Korl redke jubileje. Osemlesto let trdega dela in življenjske borbe je za njim, starost, ki je tudi pri naših čvrstih planinceh redka. Rodil se je 6. novembra 1857 v Stahovici. Pred 50 leti je kupil hišo z gostilno, ki nosi njegovo ime. Poleg skrbi za družino in za procvit svoje gostilne je ves svoj prosti čas posvečal planinam, katere ljubi z mladeniškim žarom. Bil je postavljen za nadzornika pri gradnji planinskih koč na Kokrškem in Kamniškem sedlu, pri zeleni bratovščini pa se udeležuje že od mladih nog. Bil je lovec pri pokojnem notarju dr. Schiedingerju, s katerim je sodeloval in vodil vse love v naših planinah pri knezu Windischgratzu. Ko pa je pozneje prevzel lov blagopokojni kralj Aleksander, je bil pri njem vedno spremlje-

valec. Blagopokojni kralj je visoko cenil tega moža in ga je odlikoval z zlato kolajno za državljanske zasluge. Kot dober gospodar je užival Korl spoštovanje in zaupanje vseh ljudi, kar je najboljši dokaz, da so mu občani poverili vodstvo svoje občine, v kateri je županoval polnih 40 let, poleg tega je bil tudi 15 let odbornik cestnega odbora in načelnik planarske zadruge za kamniški okraj.

Kljub visoki starosti je še danes vedno vesel in vder. Zanimivo ga je poslušati, ko pripoveduje svoje doživljaje, katere poveže v obliko, ki je z dodatkom njemu lastnega

Tragedija Jurja Prgometa

Zgodba 9 letne sirote, ki mu je oče mater ubil in so ga ljudje za očetov greh pognali v svet

Ljubljana, 5. novembra.

Pravijo in pišejo sicer, da se je gospodarska kriza zaobrnila na bolje, a veliko število prosjakov in izkoreninjenj, ki preplavljajo mesta in vasi, in pa izredna strogost in skopost, s katero obravnavajo poklicane instance tudi vsak primer vnebovpijoče bede in gorja, nam zgovorno pričajo, da rane, ki so jih leta brezposelnosti in gladu zasekala v telo naroda in družbe, še dolgo ne bodo zaceljene in da bodo morali še naši otroci jemati na pleča bremena, ki jih je zapustil ta čas. Samo majčkeno, a zato nič manj značilno poglavje iz zgodovine teh bednih, zavrženih dni je zgodba o življenju komaj 9-letne, a v srcu že skorajda neumljeno zamorene sirote Jurja Prgometa, ki se je bila pričela v Raščanih pri Imotskem v primorski banovini in se zdaj brez konca, brez rešitve zaključuje nekje na periferiji Ljubljane. Stvar je dovolj pretresljiva, da je vredna javne razprave, in če te vrste ne bodo rodile drugega rezultata, naj ostanejo zapisane vsaj v spomin in opomin.

Človek, ki je imel priliko v poletnih mesecih uživati lepoto morja in solnce kjerkoli na dalmatinski obali, je prav lahko spoznal, koliko siromaštva in gladu se skrivajo po teh krajih za bleškom dancinogov in palač, odprtih gostom iz vsega sveta. Vsakdo, ki je kdaj hodil po teh krajih od-

prtihi oči in srca, je lahko iz dni največje radosti odnesel kak najbolj žalosten opomin. Tako je nekemu letoviščarju iz okolice Ljubljane naklonila usoda, da mu je mali Juraj Prgomet to poletje križal pot. Zgodba, ki jo ima Juraj za sabo, je polna groze in razdejanja, da si je fant že v zgodnjih otroških letih z lastno krvjo priboril pravico vsaj do kosčka ljubezni in sreče. Njegov oče, siromašen kmet v Raščanih pri Imotskem, je v trenutni duševni zmedenosti umoril ženo, Jurjevo mater, njeno sestro in vsakjino. Tako je fant ostal na cesti brez staršev in brez skrbnika, čeprav mu je črka zakona oskrbela varuha. Mali Juraj je bil neprestano lačen in pretepan in vsakdo, ki ga je srečal, je vrzel kamen za njim. Žalostne so vasi tam okrog Imotskega, ljudje se drže primitivne vere, da se otroka ubijalca drži prokletstvo, da ne more biti iz njega nič drugega kakor novi ubijalec, ki pojdejo iz roda v rod. In pri vsej mržnji in zaničevanju, ki ga je bil mali Juraj deležen, se mora človek v resnici čuditi, da otrok še ni dvignil roke na koga.

Ko je videl, da mu doma ni obstanka, se je potepel v svet. Šel je skozi mesta in vasi, raztrgan, lačen in zapuščen, preganjen od psov in sovražne otročadi. Takšnega je nekje blizu morja srečala najprej neka bogata letoviščarka iz Švice. Pobraba

ga je na cesti, ga vzela s seboj, ga oprala in oblekla od nog do glave. Potem ga je oddala v samostan v Makarski s prošnjo, da se pobrigajo zanj in poskrbe, da bo zrasel v vrednega člana človeške družbe. Sama je bila pripravljena, nekaj prispevati za njegovo oskrbo in vzgojo, obenem pa je zaprosila podporo županu v Imotskem. Toda prošnja je ostala zupana, otrok so iz varnega samostanskega zavetja vrnili v varuho. V nekaj dneh so s fanta slekli, kar je prinesel s seboj, in ga pognali v božji svet. Potepel se je nazaj v bližino Makarske, ker se mu je enkrat srečal še tako 'od blizu nasmešnili. A koder je hodil, so bili psi, otroci in vsi ljudje za njim. Živel je največ od sadja, ki ga je nakradel ob cesti, in od rib, ki jih je nalovil v morju in jih za silo osmodil pri ognju. Kadar je prišel v pest otrokom, ki sami še niso okusili gorja, so ga naglani s kamenjem in s koli.

Dne 22. avgusta je bil pri cerkvi v Podgori pri Makarski romarski praznik Sv. Vincenca. Tam je letoviščar, ki nam je pripovedoval vso to žalostno historijo, naletel na malega Jurja, ki se je ves raztrgan, ves krvav po obrazu in prsih, z rano od kamna, kakor pest velikega, na glavi pomešal med praznično množico. Na vprašanje, kaj mu je, je potepencek odvrnil, da ga je udaril kakšnih 18 let star fant. Pogled na siroto je vzbujal sočutje pri vseh tujcih, ki so prisostvovali cerkvenemu slavlju. Tako krvavega in raztrganega je letoviščar dvignil fanta, ga vzel s seboj in poskrbel, da so ga umili in pre-

oblekli pri dobrih ljudeh. A ko je videl, koliko nepojmljive mržnje je proti fantu, ga je nazadnje vzel s seboj, odločen, da mu reši golo življenje in uredi vse potrebno, da napravi iz njega dostojnega člana človeške družbe. Tako se je odločil toliko rajši, ko je uvidel, da Juraj Prgomet kljub vsemu preganjanju in sovraštvi, ki ga je preстал, v svojem jedru še vendar ni izkvarjen fant. Kadar je zvečer legel v posteljo, se je zmerom lepo prekrizal in molil zase, za mater, za nesrečnega očeta in za vse, ki so mu prizadejali kaj dobrega ali kaj gorja. Prav tako je pri vsej svoji preplazenosti pokazal še zmerom mnogo volje do ustrežljivosti in učenja.

Toda z usmiljenjem in dobroto na tem svetu ne boš kdo v kam prišel. Ker pri krajevnih instancah v primorski banovini ni nalezla ina razumevanje, se je letoviščar v Ljubljani obrnil na banko upravo s prošnjo, naj sprejme Jurja Prgometa začasno v vzgojevališče na Selu, hkratu pa naj uvede formalen postopek, da ga prevzame primorska banovina in ga odda v kak primeren zavod na svojem področju. Prošnja je bila opremljena sicer z vsemi priporočili, a je bila gladko odbita. Mladinsko skrbstvo je pri nas očitno urejeno tako, da se otrok, ki ga pri Imotskem ubijajo ponoreli ljudje, Ljubljani niti formalno niti moralno ne tiče. Javnost sama naj sodi, ali je to prav, a javnost naj tudi sama pokaže, ali je pri vsej obilici društev in ustanov, ki so si skrb za mladino nadele kot program, tudi še kaj resnične dobrote pri nas.

Računajte!

3 x 50 = ...?

Torej 150 Din cenejše kupite blago za obleke, neprekosljive kakovosti elegantnih, modernih vzorcev

v prodajalni manufakture

TEOKAROVIC

v Ljubljani, v Gradišču in v vseh večjih mestih.

Ne pozabite,

da plačate za manjvredno inozemsko blago carine 50 Din na meter!

Na naše blago ni carine, zato moremo samo mi prodajati tako izvrstno blago po Din 120.— do 200 Din za meter.

humorja vedno nadvse zanimiva. Če ga kdo vpraša, zakaj je postal lovec, pravi, da je vse življenje zelo obračal »kosnato prato« in da mu je loveška bratovščina všeč zato, ker tam lahko drug drugemu pove vse, kar ima na srcu; če se loveke in ostale družbe naveliča, pa gre krave past. Ob svojem go-

du, katerega je praznoval v četrtek, je izjavil, da iz dneva v dan bolj ljubi ta svet; edino, kar se mu danes smili, je ubogi ženski spol. Vriemu možakarju želimo ob njegovem življenjskem jubileju, da bi zdrav in vesel še dolgo kraljeval na svojem gradu in mu kličemo: »Še mnogo let!«

Dva hudo poškodovana v bolnišnici

Vajenec pod tovornim avtom — Starka poškodovana od krave

Ljubljana, 5. novembra.

Nocoj točno ob trideset na 18. uro je postala Gosposvetska cesta prizorišče hude prometne nesreče. Od Figovca je peljal po cesti tovorni avto št. 599, pri Slamiču pa mu je privozil nasproti 14-letni Srečko Koprivec, ki je doma iz Mosta, a je zdaj vajenec pri mizarskem mojstru Ivanu Šemerlu na Gosposvetski cesti 18. Mojster ga je bil poslal v mesto s kolesom, da prinese špirta. Pri Slamiču se je vajenec hotel izogniti nekemu vozilu, pri tem pa je po nesreči prišel pod teški tovorni avto, ki ga je strahovito odbil, da se je fantu zlomila desna noga nad kolonom in je obležal hudo poškodovan, ves raztrgan in povaljan. Takoj so ga prenesli v Slamičevo trgovino z zelenjavo, nabralo se je mnogo ljudstva, poklicani so bili reševalci. Fant

je bil sicer močno zmeden, vendar pa navzlic bolečinam pri polni zavesti. Reševalci so ga jadrno prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer so se zdravniki takoj zavzeli zanj. Krivdo na tej nesreči, pri kateri je nesrečni vajenec vendarle odnesel življenje, raziskuje policija.

Huda nesreča se je danes zgodila tudi v Borovnici. 37-letna Marija Grmekova, ki pomaga na domačem gruntu, je po kosilu gnala živino napajati k skupnemu napajališču. Dve kravi sta se začeli bosti. Starka ju je hotela razgneti, pri tem pa jo je sirota sama skupila. Besna krava se je obrnila, podrla ubogo starko, ji stopila na glavo in ji zlomila desno nogo. Poklican je bil zdravnik z Vrhnike, ki je takoj nato telefoniral po reševalni avto iz Ljubljane. Stanje uboge manike je kritično.

Mozirje je izgubilo zaslužnega moža

Mozirje, 5. novembra.

Gospoda Martina Šusterja ni več. V sredo po Vseh svetih smo ga ob ogromni ledi ljudstva spremili na njegovi zadnji poti.

Pokojnik se je pred več desetletji priselil v Mozirje, kjer si je z pridnostjo ustvaril zavidanja vredno položaj. Začel je tam, kjer začnejo premožni oni, ki jim ni bilo dano, da bi že od zibelke dalje uživali blagostanje. Pokazal je svetel primer, kaj zmora pridnost in borbenost. Njegova domaćija je znana daleč naokoli.

Svoje moči in sposobnosti pa je posvečal tudi javnemu blagru. Bil je nad 40 let svetovalec trške občine in je mnogo pripomogel k razvoju lepega trga. Krepko se je oprijel preizkušene zadrškega gesla »V slogi je moč«. Zato je vneto podpiral eno izmed najstarejših slovenskih kreditnih zadrug Gornjesavinskega posojilnico, katere dolgoletni podnačelnik in član načelstva je bil. Vneto je tudi deloval za gasilstvo. Kot dolgoletni načelnik mozirske gasilske čete je pomagal gasiti številne požare v bližnji in daljnji okolici. Pod njegovim vodstvom se je gasilska četa dvignila do zavidljive višine. Za zasluge je prejel več odlikovanj, trška občina, Gornjesavinska posojilnica in gasilska četa pa so mu podelile častno članstvo.

Posebno je tudi ljubil prirodo in planine. Vsako skopo odmerjeno prostro uro je izkoristil v ta namen, da se je povzpela na bližnje planine. Večino vseh sedanjih planinskih poti na Mozirsko planino, na Kramarico pa vse tja do Solčavskih planin je markiral sam Bil. Je tudi dolgoletni gospodar koč na Golteh in torej zaslužen delavec za razvoj turizma pri nas.

Na njegovi zadnji poti so ga spremljali poleg vžaloščenih sorodnikov številni nje-

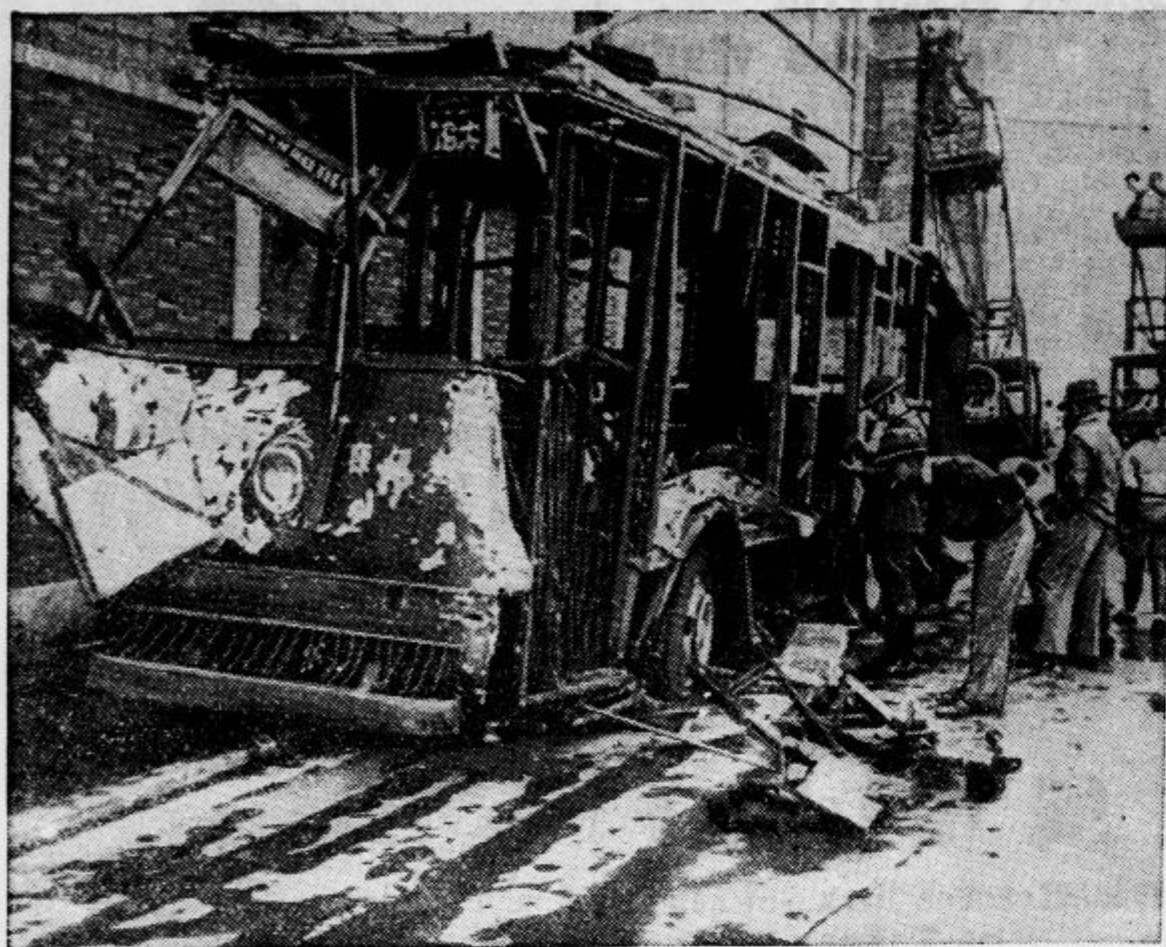
govi prijatelji in znanci od blizu in daleč. Posebno močno je bilo zastopano gasilstvo iz vseh krajev Gornjesavinske doline. Mozirski združeni pevci so odpele pred hišo žalosti, v cerkvi in na pokopališču žalostinke: Vigred. Usliši nas in Poljana toži... Za trško občino se je poslovil od pokojnika član uprave g. Franc Celinšek, za gasilce g. Avgust Kranjc, za Gornjesavinsko posojilnico g. Jože Troger, za Turško-prometno društvo in planince pa šolski upravitelj g. Drago Predan.

Zasluznemu pokojniku, ki zapušča poleg vdove hčerko edinko g. Angelo, soprogo uglednega predsednika trške občine g. Matije Goričarja, bo ohranjen trajen spomin.

Konferenca šefov gen. štabov Balkanske zveze zaključena

Ankara, 5. nov. AA. Včeraj se je končala konferenca šefov generalnih štabov Balkanske zveze. Jugoslovenska in rumunska delegacija sta se odpeljali iz Ankare s posebnim vlakom. Grška delegacija se bo pred vrnitvijo ustavila še v Kirihelu in Hajderinu.

Vojna je brezobzirna uničevalka vsega

Trolleybus, ki ga je razdejal japonski izstrelek v Sučuju, predmestju Šanghaja

Človek v zračnih višavah

Spremembe in reakcije našega organizma med poleti

Problemi, ki se tičejo prilagoditve človeškega organizma v zraku, posebno v vojni letalstvu, so medicinsko fizikalnega značaja. Morda ni daleč čas, ko bodo za varnost in bojno pripravljenost letalskih posadk odgovorni odlični zdravniki in strokovnjaki.

Značilen začetek v to smer je storilo francosko ministrstvo za letalstvo. Ustanovilo je poseben strokovni odtel, ki je podrejen ministrstvu neposredno in ki se bo bavil samo s spremembami in reakcijami človeškega telesa v službi zračnega orožja. Ta odtel je namenjen v prvi vrsti seveda vojnemu letalstvu, vendar pa je gotovo, da bo tudi civilni zračni plovbi storil veliko uslugo. Njegovi člani so najodličnejši francoski zdravniki in fiziki, med njimi številni profesorji francoskega kolegija.

Vprašan, s katerimi se bodo ti gospodje

bavili, skoraj ni mogoče naštet. Učenjaki se bodo bavili predvsem s proučevanjem vrtoglavice in z vprašanjem, ali je mogoče osebam, ki tupoje za tem stanjem, napraviti letanje prijetnejše in jim občutek vrtoglavosti sploh odpraviti. Za vojaško letalstvo, ki postavlja na pilote še vse večje zahteve nego civilno letalstvo na potnike, je to vprašanje še posebno važno.

Nadalje bodo proučevali spremembe v človeškem telesu, ki se pojavljajo avtomatično s spremembo zračne višine. Pri palnih letih, kjer je treba pogostoma v nekoliko trenutkih opraviti velike višinske razlike, je to vprašanje še posebno pereče. Med drugim bodo raziskovali tudi vprašanje, v koliko vpliva izločevanje žleznih sokov, ki se spreminja z višino, na splošni letalčev počutek.

Brat in sestra — mož in žena

Siroti — Adoptirana — Poročena in razvedena

Dva mlada zakonca, ki sta se pred nekoliko meseci poročila v Springfieldu v državi Marylandu, sta se dni odkrila, da sta brat in sestra. Ben Ipock in njegova sestra Mary sta prišla l. 1918. v neko sirotišnico,

ko sta izgubila starše. Oba otroka so kmalu potem adoptirali neki zakonci. Mary je prišla v hišo nekega Williama, Bena je posvojil neki Syd Yocum. Otroka sta potem dobila tudi ime svojih rednikov. Po nekem naključju sta se lanske leto seznanila. Mladici mož je dobil namreč delo v Williams-ovem obratu. Kmalu potem sta se poročila. Ko sta se dni ugotovila, da sta brat in sestra, sta zahtevala, naj se njiju zakon razveljavi, in to se je zgodilo še isti dan.

»Levja piramida«

V Ogrskem Gradišču je gostoval te dni velik cirkus. Ob neki njegovi predstavi je prišlo do krvavega dogodka. Krotilec levov Hermann Haupt je hotel s svojimi živalmi pokazati tako zvano »levo piramido«. Eden izmed levov pa je planil nanj, ga vrget na tla in mu razmesaril obraz. Tudi drugi levji so se razdražili, ko so zagledali kri, toda cirkusnemu osebju je še pravočasno uspelo, da jih je s strašilnimi streli prepadlo, da jih je s strašilnimi streli prepadlo, da jih je s strašilnimi streli prepadlo.

Clark Gable v borbi za svojo svobodo

Clark Gable, venomer brezskrbni ljubimec ameriških filmov, ima sedaj v resnici skrbi, ki mu jih prirejajo sveda ženske. Da se hoče ločiti od svoje žene Rhee Langhamove, ki katere živi že itak dalj časa ločeno, ni nič novega, novo pa je to, da zahteva ta dama od njega odločno, ki je celo prvi ljubimec ameriškega filma ne more ali noče plačati.

Clark Gable pravi, da je svoji ženi za ločitev dal že 250.000 dolarjev, da pa sedaj za svojo uradno osvoboditev ne more plačati še več. Rhea zahteva namreč nič manj nego še pol milijona dolarjev.

Se zanimivejša je njegova izjava, da se bo poročil znova šele tedaj, ko končno zapusti film. To je v kakšnih devetih letih. Pravi, da mu je za tisti čas Carola Lombardova na srcu.

Vojak z dežnikom

Le redkim ljudem je znano, da spada dežnik na Kitajskem k opremi vojščaka na bojišču

Tank vozi skozi vodo

Na šanghajskem bojišču je neki reporter napravil zanimiv posnetek tanka, ki so ga Japonci spustili proti Kitajcem po vodi

Jetnišnica brez jetnikov

Jetnišnica v Readingu, ki je prešla v literarno zgodovino, ker je tu ob prelomu stoletja sedel Oskar Wilde in napisal v njej svojo »Balado o jetnišnici v Readingu«, je ta čas spet v osredju zanimanja angleške javnosti. Sedaj pa ne gre za kakšno literarno zadevo, temveč za nenavaden akt uradnega šimla.

V jetnišnici v Readingu ni trenutno sploh nobenega jetnika. Najvišja uprava britskih jetnišnic jo je proglasila za rezervno jetnišnico, ki jo smejo uporabljati le tedaj, če v drugih jetnih ne bi bilo prostora.

Mesto Reading se je zavoljo tega odloka obrnilo na pravosodno ministrstvo s prošnjo, naj bi odredilo rajši to, da se splotje, ki se dviga v sredini mesta, podre, na njegovem kraju pa naj zgradijo moderne stavbe. Prošnjo so zavrnili. Ker kriminalnost na Angleškem nazaduje, je lahko mogoče, da bo readingška jetnišnica ostala še dolgo brez jetnikov.

Za težkim vodikom — težki dušik

Ameriški učenjak prof. Harold Urey iz New Yorka je odkril novo vrsto dušika, tako zvan »težki dušik«. O njegovem odkritju pravijo, da bo imelo velike posledice za moderno kemijo, posebno za kemijo živil.

Prof. Urey je, kakor znano, odkril tudi »težki vodik« in je tedaj dobil za to odkritje Nobelovo nagrado. Težki dušik se razlikuje od navadnega po tem, da ima še dodatno enoto k atomski teži. Stroški za pridelavo pol kilograma težkega dušika pa so velikanski: znašajo nič manj nego 120 tisoč funtov šterlingov.

Točno plačuj »Jutru« naročnino

Varni svojcem zavarovalnico

Kralji potujejo

Tudi grški kralj Jurij II. je odšel na potovanje v inozemstvo. Obiskal je najprej Rim, od tam pa se je napotil v Pariz in London

Astronomi, čudni dediči

Edinburška zvezdoslovna družba v zadregi

V čuden položaj, ki ni brez neke neprostoVOLjne komike, so zašli škotski zvezdoslovci. Slikar John Henry Lorimer, ki je umrl kot 80-letni starček v novembru preteklega leta in zapustil imetje 42.000 funtov šterlingov, je od tega 35.000 funtov dolečil edinburški astronomski družbi, ne da bi poizkusil navesti, v kakšen namen naj se ta denar porabi. S tem so zašli škotski astronomi v čuden položaj — možje namreč ne vedo, kako naj denar naložijo. Po eni strani ni razmeroma mala astronomska družba nikoli razvijala kakšne posebne delavnosti, po drugi strani pa sestoji iz samih Škotov in ji je zato že v krvi, da bi denar porabila čim koristneje. Praktična posledica tega je, da učeni gospodje navzlic mnogostevilnim sestankom in razgovorom čedalje manj vedo, kaj naj napravijo z denarjem.

Malo čudno se jim zdi, da prihaja plemeniti dar baš od gospoda Lorimerja, ki ga ni poznal nihče med njimi in ki se ni pojavil nikoli na kakšnem zborovanju ali predavanju njih družbe. Vprašali so njegovega brata, si-

ra Roberta Lorimerja, ki je znan arhitekt in zgraditelj škotskega narodnega vojnega spomenika, kaj naj bi ukrenili z zapuščino Johna Henryja Lorimerja, a tudi ta ni vedel sveta in ni znal pojasniti, zakaj se je njegov brat spomnil baš astronomov. Nikoli se ni bil bavil z zvezdoslovjem in znanstveni problemi ga nikakor niso posebno zanimali. Toča družba ima sedaj denar vendarle in mora z njim nekaj napraviti.

Njenih šestdeset članov se je sestalo te dni znova in padel je predlog, da bi mestu Edinburghu odkupili novi mestni observatorij na Coltonskem griču. Drugi pa so menili, da je observatorij le prepečen, še vedno bi ostalo precej denarja. Torej so si izmislili tudi to, da bi družba prirejala vsak teden javna, brezplačna predavanja in da bi si urenila veliko strokovno knjižnico. Ta čas obsega njena knjižnica namreč komaj — sto knjig. Vendarle so vsi ti predlogi do danes samo še predlogi in zvezdoslovci se še niso mogli zediniti, kaj naj napravijo s 35.000 funti.

Smrten padec v ledniško razpoko

Nesreča inženirja v pogorju Dachsteina

V ozemlju Dachsteina se je zgodila težka nesreča. V večernih urah je korakal neki inženir Ernest Glaser z neko žensko po Hallstaskem ledeniku. Zgorela sta smer proti Simonijevi gorski koči in sta zašla med ledeniško razpoko. Nenadno je Glaser pred očmi svoje spremljevalke strmoglavil v prepad. Ženska je takoj stopila po ledeniku navzdol in klicala vso pot na pomoč. Zgubila se je ob končni ledeniški groblji in njene klice je zaslišal oskrbnik Simonijeve koče.

Ta je obvestil nekatere smučarje, ki so

bili prisotni, in ti so, čeprav s pomanjkljivimi pripravami, ošli, da poiščejo ponesrečenca. Popolnoma izčrpana žena je šla navzlic temu z njimi, da bi jim pokazala kraj, kjer se je nesreča zgodila. Iskali so ponesrečenca do 3. zjutraj, tola zaman. Vrnili so se morali zjutraj in po daljšem iskanju so inženirja res zagledali na dnu globoke razpoke. Izvlekli so ga kmalu, a je že bil mrtev. Zlomil si je hrbtenico, imel je še druge težke poškodbe in je bil ob padcu gotovo takoj mrtev.

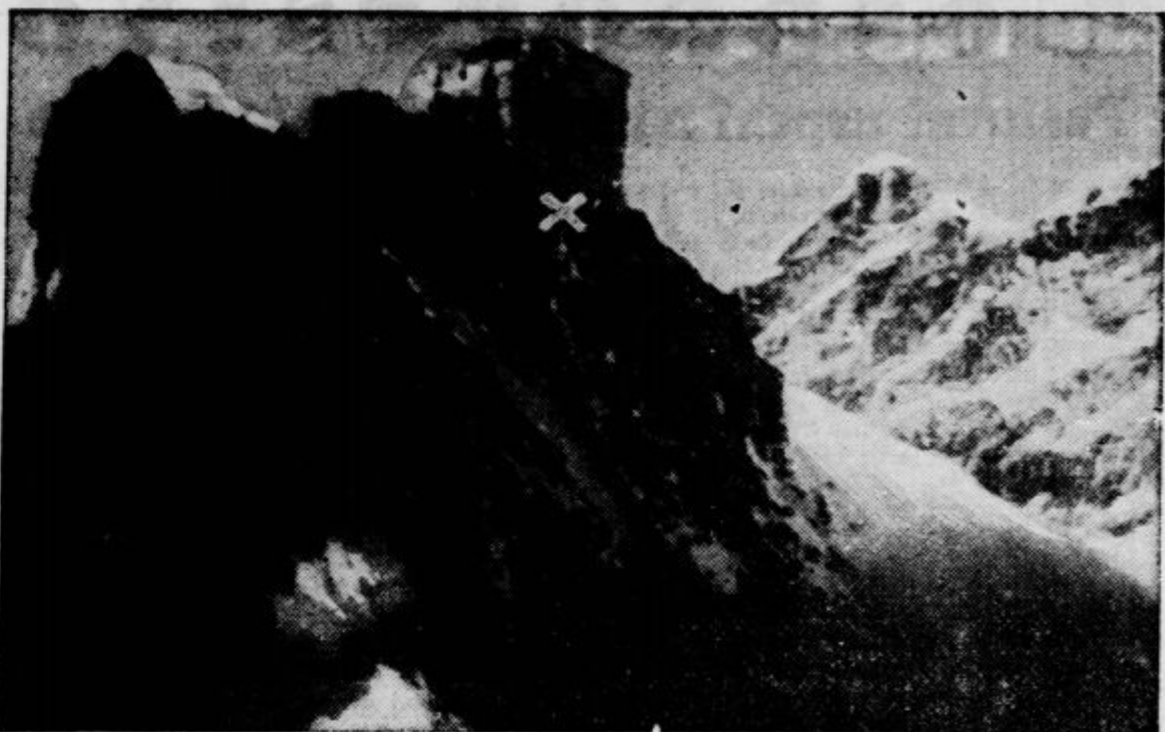
Razvratneža ugrabila plesalko

Početje sina bogatega francoskega industrijca

Grd doživljaj je imela pred dnevi neka barska plesalka v Vaillanu, vilnem predmestju Bordeauxa. Ljudje, ki so se vračali ponoči domov, so našli ob robu nekega gozda elegantno, mlado žensko, ki je bilo jokala. Ženska, ki se je tresla v svoji lahki večerni obleki od mraza, je povedala, da je plesalka v nekem baru v Bordeauxu. Ko je tam za trenutek stopila pred vrata, sta jo dva mlada moška, ki sta pravkar privzela z avtomobilom, zgrabila in odpeljala. V goz-

du sta jo potegnili iz voza in sta ji hotela napraviti silo. Na njene obupne klice na pomoč sta jo izpustila in ušla. Plesalko so ljudje spravili v neko gostilno, kjer je v svoje presenečenje zagledala oba mlada moška. Skušala sta se izgovarjati s pijanostjo. Plesalka je zaročenka nekega poljskega inženirja, eden izmed ugrabiteljev pa je sin enega izmed najbolj znanih industrijalcev v Bordeauxu. Stvar je vzelo sedaj državno pravdnishvo v svoje roke.

Najvišji observatorij

Pred nekaj dnevi so odprli v Švici na Sfinči najvišji observatorij v Evropi. Opazovalnica leži v gorskem masivu Jungfrau

Roman poljskega kneza

67 letni plemenitaš Mihael Radziwiłł hoče vzeti za ženo meščansko ločenko židovske vere

Knez Mihael Radziwiłł, eden izmed vodilnih članov stare poljske rodbine, ki je v sorodstvenih odnosih z Holenzollernci, Bourboni in drugimi starimi evropskimi starimi rodbinami, se hoče poročiti z ločenko meščanskega in židovskega pokolenja, bivšo prodajalko iz Berlina. Zadeve ne obravnava sedaj samo družina Radziwiłł, ki grozi z najostrejšimi ukrepi ter poljske aristokracije, temveč tudi široka poljska javnost, ki se zavzema delno za to zvezo, delno pa proti njej.

Mihael Radziwiłł, ki šteje danes že 67 let, se doslej po protestih svoje rodbine ni dal odvrniti. Te dni so uradno objavili njegovo bližnjo poroko z ločeno Jeanetto Suchestowo, ki se je s svojim dekliskim priimkom imenovala Kranz in izvira iz vzhodnogalicjskega kraja Boryslava. O ge. Suchestowi pravijo, da je mična tridesetletnica, ki ima iz prvega zakona osemletnega sina. Knez Mihael je storil

že potrebne korake, da posnovi tega dečka, ki dobil s tem naslov princa in bo postal dedič ogromnega imetja. Samo v Vzhodni in Zapedni Poljski mu bo pripadlo 60.000 ha zemlje. Svoji zaročenici hoče knez zapisati najprej 2 milijona zlotov v gotovini.

Drugi člani rodbine Radziwiłłov so odgovorili na te njegove namere s tem, da so postavili predlog, da bi kneza takoj dali pod nadzorstvo, s čimer bi se vse njegove pravne namere onemogočile. Poljski uradni zdravniki bodo morali kneza, ki je živel doslej samoto življenje bogatega podeželskega plemenitaša, pregledati zavo ljo njegovega duševnega stanja. Če pa bo knez s svojimi namerami uspel, bo ga Suchestowa v kratkem nosila mitri podobno dragoceno pokrivalo, ki ga prejme vsaka kneginja Radziwiłłova ob svoji poroki.

»Stoječe krste« v Ameriki

V nebo vpijoče razmere v poboljševalnicah onstran Oceana

V mestu Beloitu v Kansasu imajo nov škandal s sterilizacijo, ki zbija po vsej Ameriki velikansko pozornost in brezmejno ogorčenje. Odkrila ga je bivša članica ameriške poslanske zbornice, ga. Kathryn O'Laughlin Mc Carthyjeva, ki je poročala na nekem zborovanju beloitskih demokratov o svojih ugotovitvah.

Po njenem poročilu je bilo od 148 gojenk državne obrtne šole v tem mestu, ki je prav za prav nekakšna poboljševalnica, 62 deklet steriliziranih. Najstarejša teh deklet šteje šele 15 let. Mc Carthyjeva trdi, da so se sterilizacije izvršile navzlic ugovorom staršev in kot kazni. V nekem primeru se je sterilizacija izvršila celo zavoljo tega, ker je dotična deklica imela visoko temperaturo.

Tudi druge kaznovane metode tega zavoda so zelo hude. Tako so gojenke kaznovali s skopo hrano in so jih zapirali po cele dneve v neznatne celice brez oken, v katerih niso mogle ne stati, ne ležati, ne sedeti, temveč so bile prisiljene, da vztra-

jajo v strašno mučnih, zverženih položajih. Mc Carthyjeva pravi, da je takšno kaznovanje s »stojecimi krstami« v začetnem času sicer prenehalo, vendar so druge kazni, ki jih še prakticirajo, dovolj nečloveške, da je treba nastopiti z vso ostrostjo proti njim.

»Z operacijo ubogih deklet je bila prizadana velika krivica ne samo tem, temveč tudi družbi,« meni ga. Mc Carthyjeva. »G. Beck, ki je odgovoren za državne poboljševalnice, mi je dejal, da so se sterilizacije nedolastnih deklet izvršile v sporazumu s starši in mi je govoril tudi o zakonih osem in dvajsetih držav Unije, ki takšne posežke v primerih slaboumnih dovoljujejo. Tih 62 deklet pa nikakor ni slaboumnih, temveč so to popolnoma zdravi, bistri otroci, katerih bodočnost so uničili z brezprimerno lahkomišelnostjo in nečloveško grozovitostjo.«

Demokratska stranka bo zavoljo ogorčenja svojih ženskih članov bržkone zagrabila to stvar in bo zahtevala od vlade temeljito reformo poboljševalnih zavodov.

Novi mandatar v Belgiji

Bivši belgijski minister za kmetijstvo Pierlot je vrnil kralju Belgije mandat za sestavo vlade. Kabinet bo zdaj skušal sestaviti zunanji minister Spaak (na sliki)

A NEKDOTA

Veliki klinik Billroth je imel v začetku svoje zdravniške prakse zelo malo bolnikov. Nekdo ga je obiskal prijatelj dr. Stöhr, ki se je zelo začudil, ko je videl na Billrothovi mizi budilko, nastavljeno na četrto uro.

»Kaj?« se je čudil Stöhr, »ti vstajaš že ob štirih zjutraj?«

»Prijatelj, ta ura ne kaže štirih zjutraj, marveč četrto uro popoldne,« je odvrnil Billroth, »in me opominja, naj se zbudim iz dreznega ob času, ko je moja ordinacija pri kraju.«

VSAM DAN ENA

»Rad bi govoril z zdravnikom za tobe.«
»To sam jaz, če dovolite.« (»Tidens Tegn«)

Felice Natale;

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

Bilo je med deveto in deseto uro zvečer, in jensekna noč je bila nepopisno lepa in topla. Dva ali trije s pisanimi lampiončki okrašeni čolni, ki so poplesavali na vodi, so me čudno spominjali Benetk in tega, kar sem prej pripovedoval Emiliju.

Neki čolnar me je okliknil: »Una barca, signore?«

Privolil sem, in čoln je brez glasu zdrčal z nama v črno mesečno noč moje južne domovine.

V daljavi je črno štrlel Promontorio, skala, ki strmo pada v vodo, in čolnar mi je jel pripovedovati, kako so nekada z vrha te skale metali na smrt obsojene veleizdajalce v globotino.

»Ta kraj je menda zelo bogat s spomini iz preteklosti?« sem vprašal.

Čolnar je zrljal pipo, ki jo je držal med zobmi, in preprosto dejal: »Nam je že navada, da pripovedujemo takšne reči, signore; forestieri tako hočejo, in naša obrt je pač odvisna od njih.«

»Torej poznate skrivnosti tega mesta?«

Vodnik čolna me je najprej zvedavo premeril z očmi, kar sem pri svetlem lesketanju mesečine, ki se je nalik srebru prelivala po jezeru, dobro opazil.

Nato je vprašal: »Skrivnosti... v kakšnem smislu rabi signore to besedo? Mesto je majhno, a zadnje

leto je postalo središče tujkega prometa. In tako smo v marsikaterem oziru obogateli... Lahko se pohvalim, da vem najboljše naslove za plemenito vino in prijazna dekleta, signore; tudi kraji prepovedane igre na dobro srečo mi niso neznan. Če gredo signorjeve želje za katero teh reči, vam lahko ustrezem.«

Čolnar je mahoma prenehal z veslanjem. Podoba je bilo, kakor da hoče zaviti nazaj proti obali, ko je mahoma začel iz svojih ust povsem nepričakovano vprašanje: »Ali poznate Albergo del Sasso?«

»Gostilno Emilia Carpania na Cesti Carla Pietra?« je vrnil vprašanje za vprašanje. »Da, signore, kar predobro. Služil sem pri starem Giuseppe, ki je bil oče tega Emilia. Med nama bodi povedano: beznica je!«

»Kako mislite?«

»Kako to mislim? V primeri z drugimi gostilnami, ki so jih zdaj odprli ob Rivi. Toda vina, ki jih je točil Giuseppe, in jedila, ki jih je nosil na mizo, so se smela pokazati, in tudi Emilia hvalijo, da ima izbrano klet in odlično kuhinjo. Vkljub temu je pa albergo pri ljudstvu na slabem glasu.«

»Kako to?«

»V albergu straši; to je tista reč!«

Poslil sem se zasmajati, dasi mi je mrzla zona obilila hrbet, in se pošalil: »V albergu straši? Bežite, bežite, čolnar, to so pravljice za majhne otroke; saj ni duhov!«

Čolnar je z resnim obrazom poganjal čoln dalje na jezero in proti Promontoriju.

»Jaz tudi nisem verjel, mladi signore,« je zdaj

prisel; »a dejstva so me prepričala o resničnosti takšnih trditve. Iz starega samostana Sv. Marije del Sasso je ostal eden tu, in ta hodi po albergu. Več desetletij je živel v mali stolpni sobici št. 27; in vendar še ne bi verjel, da nisem bil sam gost v tisti sobi.«

Neizrekljiva tesnoba me je obšla ob misli, da je tudi meni prebiti noč v tem prostoru. A moja razdovednost je bila napeta do skrajnosti, in tako sem izpodbodel čolnarja: »Pripovedujte!«

»Stari Giuseppe mi je marsikaj pravil o možu, ki je bil nekakšen kameniti gost vrlega Domenica. Menda je živel kot duhovnik razuzdano, da, zločinsko in brezbožno življenje in je svoje grehe vse prepozno spoznal. A naj bo tako ali tako, signore, odkar je mrtev, skoraj ne mine noč, ne da bi v albergu slišali korake fra Vita, kadar se iz kota stolpne sobice, kjer je stala njegova postelja, zavleče pod razpelo ob zidu. In potem ga razločno slišijo, kako vzdihuje v molitvi in kako se mu iz prsi trgajo besede: »Bog mi bodi grešniku milostljiv!« — takisto, kakor jih je izrekel cestinar v evangeliu.«

»In pravite, da ste to sami slišali?«

»Cara Madonna, če ne tega, pa nekaj podobnega! Službo sem izgubil zaradi te reči! Takrat sem se uprl in nisem hotel več spati v sobici, stari Giuseppe pa ni imel zame drugega prostora.«

Odkrito priznam, da sem zdaj res dvomil, kaj naj storim. V prikazni in strahove nisem verjel.

A čuvstvo tesnobe in negotovosti mi je vendarle prevzemalo dušo.

Izvele sem uro. Pri svitu meseca sem razložil njena kazalca. Pol enajstih je že bilo. Komaj uro sem še imel do polnoči, in moja potna torba z vsem mojim imetkom vred je bila v albergu. Da ni bilo tega, bi bil nedvomno še ob tem poznem času potkal na katero izmed prijaznih gostilnic na bregu, po katerih so deloma še gorele luči; tako si pa nisem vedel pomoči, ako se nisem hotel pokazati Emiliju strahopetca ali celo sleparja, in sem zato vzel čolnarju, naj se vrne k obali, češ, da je že pozno.

Približala sva se bila mrkemu Promontoriju, in do obale je bilo pošteno daleč. Čolnar in jaz, oba sva se morala čvrsto upreti v vesla, da sva bila čez pol ure ob pristajalnem pomolu; ko sem se po tihih ulicah vračal v albergo, je bila ura enajst.

Čez deset minut sem stal pred vhodom v zidovje. Emilio je bil ostal mož beseda; ni me čakal; vrata gostilne so bili točno zaklenili, in s pomočjo žepne svetilke sem našel nočni zvonec.

Njegov jasni glas se je rezko razlegel po zaspani hiši.

Zbudil je Battista, ki mi je po nadaljnjih petih minutah čakanja stopil v srajci in hlačah, s svečo v roki naproti ter me spremil po blodnjaku v mojo čimnatu.

»Buona notte!« mi je udarilo na uho. Preden sem utegnil odgovoriti, je bil Battista izginil in me prepustil neprijetnem občutku, kakor da je pobegnil odot.

Odprl sem potno torbo, ki so mi jo bili postavili v sobico, ter se lotil izkladanja potrebščin za noč.

MALI OGLASI

Kampa, kam?

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Restavracija

pri »Sestice«
Danes kolina kravice, pečenice, jetrčice ter zborna vina. Se priporoča restavracija.
28830-16

Službo dobi

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Iščem gospodino

s maturo klasično ali realno gimnazije. Prednost ima je znanjem nemščine. Ponudbe na področje Jutra Maribor pod »Zastajo«.

Pošteno postrežnico

pridno in valjeno vseh bliznih del. Sprejem. Pismene ponudbe pod »Kijake« na Aloma Company d. o. o. z. o. z. Ljubljana, Aleksandrova 2/1.
28875-1

Sprejem kuharico

z izjemno bistro v Skopju, večje kuharica srbskih jedi in kolačev za 7 oseb. — Obojem sprejem. Zensko, staro okrog 35 let za majhnega otroka in hišno pomočnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra s sliko pod šifro »Skopje«.

Varuhinja

z izjemno bistro v Skopju, večje kuharica srbskih jedi in kolačev za 7 oseb. — Obojem sprejem. Zensko, staro okrog 35 let za majhnega otroka in hišno pomočnico. Ponudbe na ogl. odd. Jutra s sliko pod šifro »Skopje«.

Blagajničarka

sprejem. ki ima še nekaj prukce. Zadržana mala kavčija. Vprašati od 2.—3. Domožanska c. 7.
28833-1

Sedlarskega

pomočnika
mlajšega, sprejem. takoj, ki je vsen tudi štepanja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Vezalka cvetice

s prakso, za Beograd, dobi delo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Delavca za

pletarstvo
šifro za takojšen nastop. Dopolne pod »Sposoban radnik« na ogl. odd. Jutra.

Brivskega

pomočnika
za izpopolnjevanje ob sobotah, iščem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Krojači

izdelovali moške in damske konfekcije, dobe delo pri Pučnik, Frančiškanska ulica.
28837-1

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik postane umetni jahač

38

Tedaj je gospod Kozamurnik sklenil,

da se osebnost predstavi vozniku in ga posvari. V ta namen je po belčevem hrbitu previdno zdrsal naprej, položil roke na kabino avtomobila in se zavilhtil nanjo.

38

Urejuje Davorin Ravljen, — Izdaja za konzorcij »Jutra«

Adolf Ribnikar, — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran, — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak, — Vsi v Ljubljani,

Verzirano

blagajničarko
sprejem. Pismene ponudbe s navedbo točnih podatkov na Aloma Company d. o. o. z. o. z. Ljubljana, Aleksandrova 2/1 pod »Spretna«.

Služba išče

Vaska Beoda 50 par. da rak 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesarski pomočnik

vajen čolna in izdelovanja vsakovrstnih mesnih izdelkov. Išče delo. Na željo tudi kavčija s prav dobrimi sprečevali. Nastopi takoj ali pozneje. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Frizerka

odlična v postrebi dam, prvotna mod, izvešana v vseh v stroko spadajočih delih, kakor tudi v strizanju bublirizure, teki premeniti službe. Govori perlektino nemško, Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Samostojna dobra moč«.

Fiat avto

600, dvosedezni, generalno popravljeno s 6 novimi gumami, novo 32-voltno baterijo, je naprodaj. Rih. Tautz, brivce, Maribor, Trg svobode.

Naslove malih oglasov pošiljamo

camo onim, ki pošljejo

enamke za 3 din.

Pouk

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Za madžarski jezik

potrebujemo prevajalca. — Sever & Komp., Ljubljana.
28794-4

Učitelja za

italijanščino
na nemški podlagi, išče zakonski par. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Konverzacija«.

Prodaj

Orehova jedra in cvetlični med
najceneje nudi J. MENART, Domžale,
315-6

2 železna

rezevoarja
za vodo po 20 kub. m vsake, se moge le do tveroglate, kupimo. Ponudbe na Gostilničarsko pivovarno d. d. Laško.

Kupimo dvigalo

nosilnosti ca 1500 kg na električni pogon, višina do 31 m za dviganje kamena ali silena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvigalo«.

Kapital

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethova ul. 14. Telefon 35.10. Ispolnjuje vse bančne kreditne posle, nakup in prodajo.

hranilnih knjižic

najugodnejše proti takojšnjemu plačilu. 30-16

Naročniki »JUTRA«

so zavarovani za 10.000 Din.

Pridelki

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

MED

nudi ugodno DOLENC, — Ljubljana Wolfova ul. 10.
28647-33

Auto, moto

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

D-Rad motor

s priklopcem, pisalni stroj Remington portable, prodaj ali ravenjam, Maluerič Milan, Ormož.

Fiat avto

600, dvosedezni, generalno popravljeno s 6 novimi gumami, novo 32-voltno baterijo, je naprodaj. Rih. Tautz, brivce, Maribor, Trg svobode.

Večje število parcel

kompleksov posetov, gozdov, trgovskih in stanovanjskih, ki se vidi una naprodaj gradben. strokov na izobražen posredovalec KUNAVER LUDVIG

Stanovanjska hiša

dvonastopna, v bližini Tabore, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Stanovanje

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

in 2 sobi s št-dimikom, eno na takoj drugo za december, odjem. Predložitve 9. l. nastropje.

3-sobno stanovanje

lepo, s kopalnico in priliklino oddam na Cesti 29, oktobra Rimske cesti št. 28

Stanovanja

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Bencinski motor

od 8 — 10 K.S. skoraj nov, malo rabljen poceni prodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugoden nakup«.

Singer, Pfaff

skoraj novi šivni stroji — poceni naprodaj pri »Promete« (nasproti križanske cerkve).

Kupim

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 železna

rezevoarja
za vodo po 20 kub. m vsake, se moge le do tveroglate, kupimo. Ponudbe na Gostilničarsko pivovarno d. d. Laško.

Kupimo dvigalo

nosilnosti ca 1500 kg na električni pogon, višina do 31 m za dviganje kamena ali silena. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dvigalo«.

Kapital

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Al. Planinšek

Ljubljana, Beethova ul. 14. Telefon 35.10. Ispolnjuje vse bančne kreditne posle, nakup in prodajo.

hranilnih knjižic

najugodnejše proti takojšnjemu plačilu. 30-16

Naročniki »JUTRA«

so zavarovani za 10.000 Din.

Trisobno stanovanje

komfortno, v centru, 18tem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »3 oseb«.

Dijanske sobe

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dijaku

nizjeločen (odlični) nudim cenejšo hrano in stanovanje v svrhu skupnega učenja in družbe k svoemu sinu drugošolcu. Ponudbe pod šifro »Dobro vzgojene na ogl. odd. Jutra«.

Sobo odda

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobico s hrano

kopalnico, oddam. Istotam sprejem sevanjalko. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo

oddam. Vprašati pri hišniku Dvorakova ul. 3.

Prazno sobo

solatno, poceni oddam. — Cetiš. Vodovalna 40. Ogled jutri nedelja od 12.—13.

Prazno sobico

podstrešno, poseben vhod, oddam takoj za Din 150 mesečno. Mestni trg 11/1, Steti.

Sobo z vso oskrbo

oddam enemu ali dvema gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Prazno sobo

s posebnim vzhodom, v sredini mesta oddam solidni sobi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Sobe išče

Beoda 1 Din. davek 3 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Uradnik

srednjeleten, išče centrično sobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Družabno«.

Separirano sobo

strog, lepo opremljeno, v mirni ulici v centru, išče boljši gospod. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stolica in točen plačnik«.

Izgubljeno

Kdor je našel listnico in legitimacijo gospoda Ribera iz Beograda, naj jo vrne v hotel »Metropol« vratarju, denar naj si pri- drži.

Naznanilo!

Vljudno naznanjam, da sem prevzela popolnoma renovirano

restavracijo »Frankopanski dvor«

(Reininghaus) v šiški v Frankopanski ulici št. 5. Zagotavljam, da bom — kakor do sedaj v gostilni pri »Kmetu« — točila tudi v sedanjih prostorih najboljša šibeniška in viška vina ter vodila nadalje priznano dobro kuhinjo.

Posebej opozarjam cenj. občinstvo še na

sveže morske ribe

in na polenovko, ki bo na razpolago vsako sredo in petek. Za obilen obisk se priporoča

Duma Stošić

Franc Zupančič

DRŽ. VPOKOJENEC

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Marmontova ulica št. 18, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 5. novembra 1937.

LEO IN STANKO, sinova; ANICA, hčerka; IVA roj. VRTACNIK, sinova in ostalo sorodstvo.

CENTRIFUGA

viseča (Pendel), premera 850 mm z vgrajenim elektromotorjem, tvorniško nova, najmoderne